

A határokat feszítették a mozgáskorlátozott táborban

A börtönben csak eszközök lehetünk
A lefóliázott falu
Szent István ünnepén

„A másik ember elfogadásának nincs alternatívája, és feltételekhez sem köthető.”

Kozma Imre atya

Magyarországot képviselte a Máltai SE A Remény Világbajnoksága

Júliusban Varsó adott otthont az ötödik alkalommal megrendezett Hope for Mondial versenynek, magyar nevén a Gyermekotthonok Világbajnokságának. Magyarországot ezúttal nem a gyermekotthonok lakói, hanem telepekről, kistelepelekről érkezett sportolók, a Máltai SE játékosai képviselték.

A csapat a MOL támogatásával jutott el a versenyre. A fiúk repülővel utaztak, szállodában aludtak, étteremben ettek és a nagykövettel is találkoztak. Magyarországon nevében válogatott játékosként világbajnokságon szerepelni sorsot formáló élmény volt valamennyiük számára.

A Szeretetszolgálat sportegyesülete hetekkel a világbajnokság előtt kapott felkérést, hogy Magyarországot képviselve induljon el a Gyermekotthonok Világbajnokságán. A versenyre heti három edzéssel készültek, de az utazás előtt még hiányzott néhány ember a csapatból. A szabad helyekre a szakmai vezetők a máltai programok helyszíneiről és gyermekotthonok csapataiból válogattak játékosokat, így a verseny előtti edzőtáborban még egymás számára is idegenek voltak a fiúk. Boconádról, Tarnasádnányból, Zsámbékról, Mezőkeresztesről, Nagykátról és Monorról érkeztek a játékosok, többen a Máltai SE futsal utánpótlás csapatának tagjai, de akadt közöttük olyan is, aki nem volt igazolt játékos.

„A háromnapos edzőtáborban volt szakmai felkészülés, ismerkedés és itt hit-

A csapat a MOL támogatásával utazott el a világbajnokságra (Fotók: Majoros Árpád)

ték el végleg a fiúk, hogy világbajnokságra megyünk” – mondja Tóth Keve, a Máltai SE szakmai vezetője. „A verseny első napján a selejtezők zajlottak. A világbajnokságon induló csapatok egy kisebb része érkezett ténylegesen gyermekotthonokból, vagy hátrányos helyzetű környezetből, a csapatok nagy része futball akadémiák sportolói. A francia válogatottban például 185 centiméteres, csupa izom játékosok léptek pályára. Tóth Keve szakmai vezető szerint ezt a világvetsenyt is elérte a profi szemlélet. „Egy évvel korábban még gyermekotthonos, vagy rá-

szoruló gyerekek játszottak, 2017-ben, idén viszont már profi klubok küldték ki a korosztályos játékosait. Az első nyolc helyezett közül egyedül a miénk nem volt akadémiai csapat. Éppen ezért sikertörténet a miénk.

A selejtezők során a magyar csapat 23 gólt rúgott, de csak hármat kapott. A második napon Oroszország ellen játszott negyedöntőt. „Harminc másodperccel a vége előtt még null-nullnál egy elpatlanó labda megszerzéséért volt egy kis lökdösődés. A bíró kiállította az egyik játékosunkat, emberhátrányból kaptuk a kiesést jelentő gólt.” A világbajnokságot így három győzelemmel, egy döntetlennel és két vereséggel, 23:3-as gólaránnyal az ötödik helyen zárta a magyar csapat.

A verseny második napjára kilátogatott dr. Kovács Orsolya Zsuzsanna varsói nagykövet asszony is. A diplomata minden magyar játékosal elbeszélgetett és apró ajándékokkal lepte meg őket. A díjátadások a dobogósokon és a különdíjakon kívül a magyar csapatot is színpadra szólították, elismerve teljesítményüket.

A csapat tagjai:

Farkas Sándor, Lendér Róbert, Rafael Gusztáv, Sulya Dominik, Kolompár Márk, Báder Adrián Kálmán, Rác Győző Zoltán, Csikós József Bertold, Tugyi Dávid, Pásztor Roland. A Máltai SE szakmai vezetője Tóth Keve, a csapatot kísérő edző Maka István (Csoki), a csapatot segítőként kísérte Háber László és Tóth Emese Édua.

Kedves Olvasó!

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége elnökeként szeretettel köszöntöm a Máltai Hírek olvasóit. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közös lapunk beköszöntőjét mostantól a Máltai Lovagrend Magyarországon működő két szervezetének vezetői fogjuk írni. Közös célunk, hogy a 900 éves máltai hivatás, a hit védelme és az elesettek szolgálata Magyarországon minél jobban megvalósuljon.

A nyár folyamán a természeti csapások okozta károk elhárítása mellett sok örömteli eseményben is részünk lehetett. A Rendünk legfőbb ünnepe alkalmából szervezett III. Szent János jótékonsági bál bevételei jelentősen hozzájárultak az ifjúsági mozgássérült táborok lebonyolításához. Köszönjük szponzoraink nagylelkű támogatását. Kérjük a Jóisten kegyelmét és áldását az új munkaév kihívásaira, különös tekintettel a Szeretetszolgálat által átvett és az ősz folyamán még átvételre kerülő intézményekre.

Közelebbi kapcsolatot is szeretnénk ápolni olvasóinkkal és a munkánk iránt érdeklődőkkel. Bízatom Önöket, hogy jelezzék vissza, osszák meg velünk gondolataikat, véleményüket.

Tisztelettel,
SZABADHEGY KRISTÓF

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége elnöke

A Máltai Rend magyarországi kommunikációs felelősi posztját - és egyidejűleg a Máltai Hírek főszerkesztőségét - 2017. július 1-től Piazza-Georgi Barbara vette át Wettstein Jánostól, aki 2016. január 1. óta az MMLSz kancellári tisztségét tölti be.

Máltai Hírek A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja Felelős kiadó: az MMLSz és az MMSZ elnöke Főszerkesztő: Piazza-Georgi Barbara Szerkesztőség: Legeza László, Romhányi Tamás, Tihanyi Gábor, Parák Eszter E-mail: communications@maltai.hu Az MMLSZ címe: 1014 Budapest, Fortuna u. 10. Honlap: www.mmlsz.hu E-mail: mmlsz@t-online.hu Fax: 1-375-5174 Az MMSZ címe: 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60. Honlap: www.maltai.hu E-mail: mmszok@maltai.hu Fax: 1-391-4728 Készítette: Folprint Nyomda Lapterv: Bánlaki Szabolcs

A Remény Világbajnoksága

Magyarországot ezúttal nem a gyermekotthonok lakói, hanem telepekről, kistelepelekről érkezett sportolók, a Máltai SE játékosai képviselték a Varsóban rendezett Hope for Mondial versenyen. – 2. oldal

Új tanév, új esélyek

Mintegy kétezer gyermek kezdi a 2017-2018-as tanévet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közoktatási intézményeiben, ahol alapvetően, hogy a nehéz körülmények között is gyermekként élhessenek, tanulhassanak, játszhatnak. – 4. oldal

Máltaiak a Szent Jobb körmeneten – 4. oldal

A lefóliázott falu

A plafonról leszakadt a vakolat, a víz elöntötte a szobákat, a szekrényben eláztak a ruhák. Egy hétköznapi katasztrófa története dosszié rovatunkban. – 5. oldal

A határokat feszegették

A táborban Dj Dominique a lemezlovas, aki sehol nem tapasztalta még meg, hogy sérült és ép fiatalok ilyen felszabadultan tudnak együtt mulatni. – 8. oldal

A börtönben csak eszközök lehetünk

Egy felismerhetlenségig összevert embert hoztak be az örök, hallgattuk őt, mert nem lehetett nem odafigyelni rá. Hallgattuk őt és többé már nem féltünk – interjúk a huszonöt év börtönszolgálat után visszavonult Tamásy Lászlónéval. – 10. oldal

A szépség napja

Ruhát, frizurát és figyelmet ajándékoztak a pécsiek. Riportunk egy rendhagyó akcióról. – 12. oldal

Hat idősoththonnal bővült a Máltai Szeretetszolgálat – 13. oldal

A koronázó palást elhelyezése a királyi várban – 14. oldal

Újra épül az Atyha-i ház

Megérkeztek a Szeretetszolgálat által gyűjtött adományok. – 16. oldal

Borítókép: Életkép a mozgáskorlátozott táborból (Fotó: Lambert Attila, Magyar Kurír)

Mintegy kétezer gyermek kezdi a 2017-2018-as tanévet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közoktatási intézményeiben. A karitatív szervezet óvodáiban és általános iskoláiban a gyerekek döntő többsége hátrányos helyzetű családból érkezik, több intézményben a tanulók száz százaléka rászorulóknak tekinthető. A máltai iskolákban és óvodákban dolgozó pedagógusoknak ezért nem elég csak tanítani, feladataiknak része a gyermekek megerősítése, felemelkedésük segítése. A leszakadó településeken, szegregált környezetben élő óvodások és kisiskolások az otthonról hozott hátrányaik miatt az átlagosnál jóval több figyelmet és törődést igényelnek, a Szeretetszolgálat intézményeiben pedig fontos alapelv, hogy a nehéz körülmények között is gyermekként élhessenek, tanulhassanak, játszassanak, és kapjanak esélyt a bennük rejlő képességek kibontakoztatására.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat négy óvodát, négy általános iskolát és négy szakképző intézményt működtet. A karitatív szervezet által az elmúlt években átvett nehéz helyzetű általános iskolák szakmai munkája megerősödött, a tanulmányi eredmények jelentősen javultak, a bukások visszaszorultak, az iskolát elvégzők pedig egyre nagyobb arányban tanulnak tovább.

Első nap a gyulai iskolában

A Szeretetszolgálat óvodáiban és iskoláiban dolgozók nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyerekek sikerélményeket élhessenek át, amire az otthoni környezetükben ritkán kapnak lehetőséget. Az átlagos családokban felnövekvő gyerekek számára természetes, hogy saját ágyukban alszanak, reggel tisztá ruhát vehetnek magukra, és a lakásban télen is meleg van. A leszakadó településeken élő családoknál mindez gyakran hiányzik. A Máltai Szeretetszolgálat oktatási intézményei ezért személyes kapcsolatot ápolnak a családokkal, miközben különböző szociális feladatokat is ellátnak.

Az általános iskolákban kiemelt szerep jut a Máltai Sportegyesület helyi szervezeteinek, és több száz kisiskolás vesz részt a Máltai Szimfónia Program zenei oktatásában. A pedagógiai munka fontos részét jelentik a kirándulások és a nyári táborok, hiszen a legtöbb gyermeknek kizárólag a közösségi programoknak köszönhetően lesz vakáció a nyári szünet. A tiszabői gyerekek Szegednél arra csodálkoztak rá, hogy ugyanazt a folyót látják, mint otthon, gyulai és tarnabodi iskolásoknak az augusztus 20-i körmenet jelentett emlékezetes élményt.

Szent István ünnepén

A máltai és johannita lovagok 40 rendtaggal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közel háromszáz önkéntessel és munkatárssal vett részt augusztus 20-án a budapesti Szent István Bazilika előtt tartott szentmisén és a Szent Jobb körmeneten. A máltai iskolákból mintegy 140 gyermek érkezett az ünnepre Tarnabodról, Gyulajról, Gyöngyösről és Devecserből. Az ünnep egészségügyi biztosítását huszonötödik éve a Máltai Mentőszolgálat végzi.

(Fotó: Kovács Bence)

A lefóliázott falu

Egy hétköznapi katasztrófa

Június 21-én délután két óra után jégeső és vihar pusztított Megyaszón, és a környező településeken. A tojás nagyságú jég megrongálta a tetőket, ablakokat, redőnyöket tört be, leverte a termést. Megyaszó 767 lakóházából 537 sérült meg, négy család otthonát lakhatatlanná nyilvánították. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat – több karitatív szervezethez hasonlóan – gyűjtést hirdetett a károsult családok megsegítésére. Parák Eszter és Kovács Bence riportja.

A házak nagy része az ötvenes években épült, a fal vályog, a tető pala. Az épületekben először a jég tett kárt, apróra törve a palát, illetve a gyenge cserepet. A tető nélkül maradt épületekre zúduló eső, majd az elolvadó jég azután olyan mértékben terhelte meg a födémeket, hogy több házban átázott és beszakadt a plafon, és vályoggal kevert sáros víz öntötte el a szobákat. A vihart követően száznál is több önkéntes érkezett a környező falvakból, tűzoltók és a katasztrófavédelem emberei segítettek a házak lefóliázásában. Öt napig tartott, míg minden házat be tudtak fedni, és ehhez 50 ezer négyzetméter fóliát használtak fel.

Tiszta udvar, rendes ház feliratú tábla van az ablakban Hajdú Károlyné házában, az udvarban széttöredezett pala, a tetőn pedig fólia. „A törmelékkel együtt a pálinkát is kidobtuk” – mutat a nyolcvanéves asszony az udvar végén álló vihartól megkopasztott szilvafára.

Csak álltam és sírtam

A hatvanas években költözött ebbe a házba, ahol halmozottan sérült, immár ötvenhárom éves fiával él. A fiú agyvérzéssel és oxigénhiánnyal született, néhány évig intézetben gondozták, de miután sorozatosan betegeskedett, szülei hazavitték. „Nem egy nagy palota, de egy beteg gyerekkel szépen megvoltunk ebben a házban. Karcsika el sem akar menni, pedig a lányom felajánlotta, hogy egy ideig legyünk nála, de hát náluk is megverte a tetőt a jég, nekik is megvan a maguk baja” – meséli Hajdúné. Mint mondja, soha nem tapasztaltak még ilyen vihart. Lavórral és vödörrel indult a padlásra, de lassú mozgása miatt, látta, hogy nincs értelme, így a szobában próbálta megállítani a leömlő vizet. „Húzgáltuk Karcsika ágyát, hogy ne legyen vizes, mert ő csak azon tud aludni. Hoztam a vödröket, de aztán már csak álltam és sírtam.”

A plafonról leszakadt a vakolat, a víz előntötte a szobákat: a szőnyegek tönkrementek, a szekrényben eláztak a ruhák, csak a konyha és a fürdőszoba maradt épen. A falról és a plafonról pereg, mállik a száradó vakolat, sár és vályog.

Egy másik asszony a kertjét siratja. „Olyan szép volt, jó termésünk lett volna, de az uborkát leszaggatta, a hagymát kiforgatta a földből, a gyümölcsöket leverte a fáról, még az ágakat is letörte a jég.” A hártában a kukoricát, a napraforgót teljesen elverte a vihar, a földeken közel 100 %-os a kár.

A vihar után négy családot kellett kiköltöztetni az otthonából, mert a statikusok életveszélyessé nyilvánították a házaikat. Három család a rokonaikhoz költözött, míg a negyedik, egy üresen álló ingatlanban kapott átmenetileg szállást. Béresné Nagy Ágnes családja az unokatestvére ismerősének üresen álló ingatlanába költözött. „Azóta állandóan takarítok, mosom az elhozott szétázott ruháinkat, az udvaron szárítgatom a megmaradt szekrényeket. A katasztrófavédelem még azt sem akarta engedni, hogy a bútorokat kihozzuk, mert annyira veszélyesen megrogyott a ház.”

A sárga kordonnal lezárt házba lépve halkan csak annyit mond: ez egy kétéves ajtó. „A párommal ketten raktuk be. Mindig javítottunk, csinosítottunk valamit, ha tellett rá. Most mindent kezdetünk a nulláról, de nincs miből. Biztosításunk

sem volt.” A vihar idején Ágnes fia egyedül volt otthon, mikor szinte egyszerre szakadt le a mennyezet több szobában, azonnal lekapcsolta a villanyórát és hívta édesanyját, aki Miskolcon dolgozott. „Negyed háromkor hívott András, hogy anyabaj van. Elkértem magam a munkából, és azonnal jöttem, de az út több mint két óra. Mikor hazaértem és megláttam, mi van itt, azt gondoltam, felakasztom magam. Nem értettem, mi történt: süt a nap és bokáig állok a jégben. Elmentem dolgozni, sütött a nap, hazajöttem, sütött a nap, a kettő között tönkre ment az életünk.”

Odalett a kecske is

A házban nyirkos penész szag terjeng, a konvektorokon kívül már más nincs benne. A hűtőt, a gáztűzhelyet, a tévét, egy szekrényt és egy ágyat tudtak megmenteni. A kertből a viharvert cserepes virágokat elajándékozták oda, ahol még rendbe tudják hozni azokat. A portán két kutya és egy macska maradt, a kisfiú két kecskéjét el kellett adniuk. „A jószágról gondoskodni kell. Elázott a takarmány, a saját termésüket elverte a jég, a másik házhoz nem tudtuk volna vinni őket, ezért eladtuk.”

Hetekkel a jégeső után még a beázásokat figyelve, félve aludtak el a lefóliázott házakban élő emberek Megyaszón.

A legnagyobb károkat szenvedett palatós otthonok állapota a sorozatos esőzések miatt rosszabb lett. A fóliasátor alatt lassan száradtak a bútorok, a vályogfalból kellemetlen szag áradt hosszú idő után is. „Mint ahol döggút van, olyan az egész lakás. Nem győzők szellőztetni.” – mondja egy közel hetvenéves asszony, aki egyedül él megyszói házában. Naponta látogatja a Miskolcon kórházban fekvő fiát, de nem szívesen hagyja el otthonát a jégverés óta, fél, hogy milyen állapotban találja, mikor hazaér. Az alvás sem könnyű, mert tart attól, hogy rázuhanhat egy darab a plafonból.

„Amikor elmegyek, leterítem fóliával az ágyat, mert bármikor leszakadhat fönről a vakolat. A padlásra is terítettem nejront, hogy megfogja az esőt. Onnan ronggyal felszedem a vizet és nem áztatja tovább a plafont.”

Ázott bundájú plüss mackó a sárban, rendezett sorokban álló cserepek az udvaron, és szétszagattott fólia a tetőn. Vadásziné Kótai Viktória férjével és hat gyermekükkel élt a megyszói Nagy utcában, ahol a legnagyobb pusztítást végezte a jég. Az udvaron mintegy ezerötyszáz cserép sorakozik, a tetőn szélről szagattott fólia, egy-egy törött pala, a ház végében bedőlt helyiség. „A vihar után a katasztrófavédelem

nem nyilvánította életveszélyesnek a házat, ezért itt maradhatunk. Aztán a gyámügy mégis közölte, hogy itt nem élhetnek a gyerekek.” Az édesanyának felajánlották, menjen anyaothtonba a gyerekekkel, de nem akarta ott hagyni őrizetlenül a házat. „Védelem alá helyezték a gyerekeket, és miután összerogyni látszott a hátsó tároló helyiség, az anyósomhoz kellett költöznünk, ahol tizennyolcan lakunk egy kis házban.” Amikor átköltöztek férje szüleihez, csak a legszükségesebbeket és a tévét, mint legértékesebbet vitték magukkal. A mélyhűtőt azonban, amit éppen azokban a napokban töltöttek fel élelemmel, kiürítették, félve attól, hogy távollétükben feltörik a házat, amelyben az első mozdítható dolog a fagyasztó tartalma lett volna.

Mintha bent esett volna az eső

Vadásziné férje alkalmi munkákat vállal az építőiparban és mezőgazdaságban. A vihar idején éppen Budapesten dolgozott, hetekig nem tudott hazamenni, ám úgy döntött, ebben a helyzetben a családja mellett akar lenni. A munka befejeztével hazatért, és otthon keresi a munkalehetőségeket. Hat gyermekük közül négy iskolás korú. A legnagyobb, Evelin a nyolcadik osztályt kezdi szeptembertől, ápoló szeretne lenni, és azt tervezi, Miskolcra megy

A Szeretetszolgálat mintegy két tucatnyi ház tetőfelújításához járult hozzá (Fotó: Kádár Lőrinc)

Sokan hónapokig éltek a lefóliázott házakban

Volt, ahol már a katasztrófa után kifeszített fóliát is cserélni kellett.

továbbtanulni. A 13 éves Noémi szeret sportolni, rendszeresen focizik, érmet is nyert a csapattal, ami ott lóg a nyirkos levegőjű szobában a beázott szekrény fogantyúján. Bár neki még van két éve a választásra, már tudja, hogy cukrászként akar tovább tanulni. „A legkisebb gyermekünk, Maja hat hónapos. Van egy kétéves kisfiunk, Tomika, aki oviba jár. Másik fiunk, Balázs hétéves, most kezdi majd az iskolát. A tízéves lányunk, Szabina felső tagozatba megy. Mindenben támogatjuk őket, ahogy csak tudjuk.”

A gyerekek a nyáron tanodába járnak, ahol a tanulás mellett sok programon vehetnek részt. Noémi a vihar idején éppen Erzsébet-táborban volt, a többiek pedig otthon az anyjukkal és a nyári konyhában főztek. „Megijedtem, féltem, rossz volt nézni, hogy mi történik” – idézi fel a történeteket Evelin. Vadásziné hozzáteszi, szörnyű volt látniuk, hogyan pereg szét a pala a tetőn. „Nagyon féltünk, nem mertünk mozdulni, miközben láttuk, ahogy megy szét minden. Aztán, amikor jég már nem volt, bementem a házba. A gerendák között folyt be a víz a szobákba, mintha bent esett volna az eső. Próbáltuk takargatni a tévét, eláztak az ágyak, a szőnyegek, a gyerekek ruhái. Kihurcoltunk utána mindent, hogy száradjon itt az udvaron.”

A vihar után az önkormányzattól kapott anyagokkal a család férfi tagjai ideiglenesen lefóliázták a ház tetejét, hogy a következő esőzés ne tegyen több kárt benne. A nejlon azonban elszakadozott, néhány héttel később a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársai tettek új, erős fóliát a házra, amíg a helyreállításhoz szükséges szakvélemények megérkeznek.

A nagy család három szobán osztozik. „Leteszünk matracot a földre, vannak az ágyak, a kanapé, amit ki tudunk nyitni. A lányok hárman is elférnek egymás mellett, és mindenki összehúzza magát. Akkor van gond, amikor elkezd esni az eső, mert a fóliát felszaggatta a szél, és ázik be a plafon. Arrébb húzgáljuk olyankor a matracokat, az ágyakat, jövünk a fazekakkal, lavórokkal, és várjuk az eső végét.” – meséli Vadász Lászlóné, aki ideiglenesen befogadta fia családját.

A hatgyermekes család házát a Magyar Máltai Szeretetszolgálat állítja helyre. A máltai szervezet lapzártaáig mintegy kéttucatnyi ház tetőszerkezetéhez adományozott cserepet a károsult családoknak.

A határokat feszegették

Mintegy 270 fiatal élvezhette az akadálymentesített Balaton-part kínálta lehetőségeket a Magyar Máltai Szeretetszolgálat idei Mozgáskorlátozott Táborában, Balatonfenyvesen. Részletek a Magyar Kurír riportjából)

Családias hangulatú, a résztvevők szabad mozgásának biztosítására kialakított táborba érkezünk Balatonfenyvesen. A kavicsos, füves területeken fekete, nagy teherbírású műanyaglapokból összeállított járdán gurulnak a kerekesszékek, a házakba rámpák vezetnek fel, a szabadstrandon saját platform épült fel, rajta a vizes világbajnokság műugró tornyáról lebontott szőnyeg. A terület központi részén 375 négyzetméter nagyságú óriássátor véd az időjárás viszontagságaitól. A táborban kék táblák jelzik a szabad utat, pirosak hívják fel a figyelmet a veszélyekre, a nem biztonságosan járható utakra.

Ma van a tábor harmadik napja, már oldott a hangulat. A hétfői nyitó szentmisen Kozma Imre atya, a Szeretetszolgálat elnöke már megadta a legfőbb feladatot:

„Ünnepeljünk, örüljünk egymásnak!”

A kedd az ismerkedésé volt. Élénnyekadémia – így határozták meg a szervezők az első, egymás megismerését célzó programot. A Szeretetszolgálat régióinak megfelelően összeálló csapatokon belüli kapcsolatot, bizalmat megalapozó játékok az önismeretet is erősítették. A napot gasztróélményt nyújtó „tájkonyha” zárta, ahol minden csapatnak saját régiója ízvilágát kellett étellel-itallal bemutatnia.

Egy így megalapozott, mozgalmas nap kezdetére érkezünk a táborba. Az aszfaltozott központi tér körül sátrakat állítottak fel. Fafaragók, nemezelők, fazekasok, bőrsők, tábori konyha, kürtöskalácsütő, népi játékok foglalták el a nagy teret. És körülöttük nyüzsgő fiatalok. Készültek a karkötők, a pénztárcák, edények, szappantartók, nyakláncok, állt a sor a friss kürtöskalácsért. Merész kezdeményezés kézműves asztalhoz ültetni azt, aki nem vagy alig tudja mozgatni a kezét – vetem fel Győri-Dani Lajos ügyvezető alelnöknek.

Kockázatos, valóban. A cél éppen a határok feszegetése. Mi az, amiben a mozgássérült fiatal el tud érné valamit? Otthon általában nagyon óvják ezeket a fiatalokat, néha már túl is óvják őket. A héten szeretnénk minél nagyobb szabadságot adni, sok „megcsináltam” élményt adni – mondja a szervező. A táborban párban vesznek részt a mozgáskorlátozott vendégek és az önkéntes fiatalok, így együtt a segítővel élnek át olyan kalandokat, amikre a hétköznapi életben nincs mód, ráadásul segítene, hogy a határok távoljanak.

A programok sokasága kínálja tehát a határtágitás kockázatát. Volt autózás, területén, olyan fiatalok, akiknek az életben nem lesz jogosítványa, teheren automata váltós autót vezethettek. De ezt szolgálja a sportnap is, a tánc és az akadálymentesített Balaton, ami az egyik legnagyobb élmény a táborozóknak.

Hasonló népszerűségnek örvend az esti diszkó. A táborban DJ Dominique a lemezlovas. Évről évre visszatér, sehol nem tapasztalta még meg, hogy sérült és ép fiatalok ilyen felszabadultan tudnak együtt mulatni.

Fontos a tábor lelki programja: nyitó, záró szentmise, taizéi est – az MMSZ életének vezérlő elve a hit – mondja el az ügyvezető alelnök. „Önfeledt együttléte szeretnénk nyújtani, de ennek az is része, hogy időnként megállunk, elgondolkodunk, beszélgetünk. Ezt szolgálja a lelki programok.

A táborozókat meglátogatta Dr. Herczegh Anita asszony, a köztársasági elnök felesége, aki hangsúlyozta, hogy az épületek akadálymentesítése mellett a legfontosabb feladat, hogy fejekben történjen meg az akadálymentesítés, ebben van nagy szerepe azoknak a fiataloknak, akik a táborban segítőként vettek részt, és hazatérve tapasztalataikat megosztják szűkebb és tágabb környezetükkel.

Címlapon a magyarok

Idén júliusban Salzburgban rendezte meg a Szuverén Máltai Lovagrend hagyományos nyári ifjúsági mozgássérült táborát. A 34. alkalommal létrehozott szabadidős találkozóra közel ötszáz vendég érkezett huszonöt országból Mozart szülővárosába. A résztvevőket Fra' Giacomo Dalla Torre del Tempio di Sanguinetto nagymesteri helytartó köszöntötte a város székesegyházában, a Mindenható és a Filermoi Boldogasszony áldását kérve életükre.

A Magyar Máltai Lovagok Szövetségét és a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot idén tizenkilenc magyar mozgássérült és önkéntes kísérő képviselte az eseményen. A szervezők olyan különleges rekreációs lehetőségekkel készültek, mint a vadvízi evezés, sóbarlang túra, vagy repülő kaland. Az „extrém” élmények mellett kulturális csemegék is vártak a táborozóknak: a hagyományos Salzburgi Ünnepi Játékok keretében komolyzenei hangversenyen vehettek részt a fiatalok. Mozart, Verdi és Puccini műveket hallgathattak meg osztrák és külföldi előadók tolmácsolásában, de felcsendült Lehár Ferenc utolsó színpadi műve is. A komolyabb tartalom mellett esténként diszkó várta a fiatalokat: a késő esti szórakozás elmaradhatatlan része a táboroknak.

A magyar csapat a legtöbb programban képviseltette magát, életre szóló élményeket gyűjtve, jellemző módon

az öt alkalommal megjelent tábori újságban háromszor magyar résztvevő szerepelt címlapon. A tábor során a magyarok tovább ápolták a nemzetközi kapcsolatokat is: ennek csúcspontja a libanoni máltai szervezettel közösen szervezett szentmise volt, melyen a két ország képviselői közösen imádkoztak. A magyar fiatalok kifejezték szolidaritásukat a közel-keleti üldözött keresztények iránt, és az arab nyelven elhangzott keleti rítusú misén a Szűzanya gondviselését kérték e sokat szenvedett népre. A bensőséges misét a városi székesegyházban tartott egész estét betöltő szentségimádás követte, közel 600 fő részvételével.

A börtönben csak eszközök lehetünk

Tamásy Lászlóné sorsfordító találkozásai

A börtönmisszió hangzatos megnevezés, de ha valaki úgy megy be a börtönbe, hogy ő majd megváltoztatja a fogvatartottak életét, jobb, ha el sem kezd. Mert ő ott kizárólag eszköz lehet – összegezte huszonöt év börtönszolgálatának tanulságát lapunk kérdéseire Tamásy Lászlóné. Azt is mondta, 86 évesen még komoly feladata van, addig nem halhat meg, amíg nem talált valakit, aki folytatni tudná a munkáját.

- Mikor volt utoljára börtönben?

- 2015 decemberében. Autóval vittek, mert busszal már régóta nem tudok menni. Az ácsorgást is nehezen viselem, hat éve mindkét bokám eltört egy balesetben. Van, amikor egy órán át kell a folyosón állni, míg a csoporthoz tartozó fogvatartottakat összeszedik. Nincs szék, amire le lehetne ülni. Mire a listámon szereplő embereket összeszedik, elfáradok. Sajnos több betegségem is van, az utolsó két alkalommal rosszul lettem, nem tudtam felmenni a lépcsőn. A fogvatartottak felajánlották, hogy felvisznek, de nem fogadhattam el. A következő alkalommal újra elgyengültem, megint nem tudtam felmenni. Azóta nem voltam. A belépőkártyám még megvan, de nem hiszem, hogy fogom még használni.

- Nem akart volna még visszavonulni?

- Ebből a munkából nem lehet nyugdíjba menni. A börtönmissziós közgyűlésen egy asszony arról beszélt, hogy amikor kilép az intézetből, lezárja magában a benti élményeket, és nem viszi haza a rabok problémáit, nem is gondol rájuk, csak amikor legközelebb jön. Nem tudok egyetérteni vele, ezt az ember vagy szível-lélekkel csinálja, vagy jobb, ha bele sem kezd. Én több mint másfél éve nem voltam börtönben, de még most is azon jár az eszem, amit ott hallottam. Ha valaki elszegődik Jézus szolgálatába, azt nem lehet abbahagyni, az az utolsó leheletig tart.

- De mit tehet, ha nem tud már bemenni a börtönbe?

- Ha másra már nem marad erőm, akkor imádkozni fogok. De nekem még komoly feladatom van, meg kell találnom azt az embert, akire rábízhatom a József

program folytatását. Ez a börtönszolgálat egyik ága, a külföldi fogvatartottakat segíti. Ebben a munkában kevesebb a tanítás, több a személyes törődés, mert a hozzátartozók távol vannak, nehéz a kapcsolattartás, nincs információ, nem tudnak csomagot küldeni, látogatni jönni. A segítőnek valamennyire a szeretteiket is pótolni kell. Ettől még ez is evangelizáció. De Magyarországon ez a fajta szolgálat nem sok katolikust érdekel. Ezért nagy feladat találni valakit, aki átveszi a szerepet. Addig nem halhatok meg, amíg nincs kinek átadni a szolgálatot.

- Hogyan kezdődött Margit néni szolgálata?

- 1990. január 18-án az Új Emberben megjelent egy felhívás, hogy a börtönbe be lehet menni a rabokkal foglalkozni, akit érdekel a lehetőség, jöjjön el az Ó utcai imaházba. Odamentem, lehettünk vagy kétszázan. Kárász őrnagy jött előadást tartani, vetített, elmondta, hogy a nevelőtisztek nem győzik a munkát, civil segítőket is beengednek. Akit érdekel, két nap múlva menjen a Kozma utcai gyűjtőhöz. Oda már csak 30-40 ember jött el, és a társaság fele meg is gondolta magát, amikor bementünk.

- Milyen volt először belépni a Kozma utcai gyűjtőbe?

- Nyugodt voltam, engem nem zavart, hogy bezáródik mögöttünk a vasajtó. Ehhez azonban hozzátartozik, hogy én nem hatvanévesen voltam először börtönben.

- Hanem?

- Hanem tizenöt évesen. Újvidékről költöztünk Budapestre a háború elején. Az ostrom napjait a Kossuth térnél egy hatalmas pincében vészeltük át. Apám az

egyik délután nem jött vissza. Mindig azt mondta, ha valami történne vele, menjünk vissza Újvidékre, ott mindenki ismer minket és segíteni fognak. Elindultunk, de már Szabadkán leszállítottak a vonatról. A partizánok minden Magyarországról jövő utazót letartóztattak. Újvidékre még eljutottunk, de ott csaknem egy évre börtönbe vetettek minket, még a hatéves, Down-kóros öcsémet is. Az akkor átéltek, a saját megpróbáltatásaim, sokat segítettek, hogy a börtönszolgálatban másokért tudjak dolgozni. A Jóisten felkészített erre a feladatra, felnőtt fejjel már ismerősként léptem át a börtön kapuját, nem volt bennem félsz. De nemcsak a régi emlékek segítettek, hanem a tanítás is. Ott, az újvidéki fogságban ugyanis találkoztam valakivel, és ez a találkozás megváltoztatta az életemet.

- Mi történt Önnel?

- Egy felismerhetetlenségig összevert embert hoztak be az örök. Egy idő után megszólalt, beszélni kezdett. Nem síránkozott, nem panaszkodott, nem foglalkozott a sérüléseivel, a fájdalommal. Hallgattuk őt, mert nem lehetett nem odafigyelni rá. A beszéde szabaddá tett minket. Hallgattuk őt, és többé már nem féltünk. Nem sokáig volt velünk, az örök talán rájöttek, hogy nem oda zárták, ahová kellett volna, és elvitték.

- Tudja ki volt az?

- Soha nem derült ki, de arra gondolok, hogy a boldoggá avatási eljárásban érintett, vértanúhalált halt újvidéki szerzetesek egyike lehetett, Körösty Kriszostom, vagy Kovács Kristóf. Akkor és ott nem ismertem fel, pedig korábban mind egyikükkel találkoztam személyesen. De ez volt az első olyan tanítás, ami meghatározta a sorsomat.

- Volt második is?

- Kozma Imre atya miséje.

- Hogyan került el Kozma atya miséjére?

- Mélyen vallásos nevelést kaptunk, de amikor a börtönből elengedtek minket, utána 33 éven át nem voltam templomban. Nem tudom, miért maradtam el. Visszajöttünk Magyarországra, férjhez mentem, gyerekeink születtek. Később egy régi barátunk, aki korábban alkoholistá és atesita volt, elkezdett kapacitálni, hogy menjek el a templomba. Elmentem, egy idős pap tartotta a szertartást, még szentbeszéd sem volt. Utána a barátunk

megkeresett, na milyen volt? Nem jó? Menj el még egyszer. És ez így ment, míg a harmadik alkalom után megmondtam, hogy többé nem megyek. Akkor rákérdezett, melyik templomban voltam? Mondtam, hogy a pasarétiben. Jaj, nem oda kellett volna menni, hanem a zugligetibe, Kozma Imre miséjére. Elmentem, majd a mise után ottmaradtam, beszélgetni Kozma atyával. Vagy három órát beszélgettünk, és akkortól ismét megváltozott az életem.

- Egy külső szemlélő mit érzékelt ebből?

- Először talán azt, hogy többé nem hiányoztam a vasárnapi misékről, közösségekbe jártam, olvasni kezdtem. Másodjára azt, hogy egyre több feladatot vállaltam a máltaiak mellett, végül már nem maradt időm a saját munkámra sem, és ezért a trafikunkba felvettem egy alkalmazottat.

- Milyen feladatokat kapott?

- 1989-ben Nagyboldogasszony ünnepén vagy negyven ember lézengett a templom kertjében, az utca tele volt Trabantokkal. A mise után Kozma atya mondta, hogy NDK menekültek, akiken segíteni kell. Azt mondta, kitett egy füzetet a sekrestye elé, mindenki írja bele, hogy hány embert tud elszállásolni. Amikor kijöttünk a templom előtt már vagy négyszáz ember volt, mert a nagykövetség folyamatosan küldte a menekülteket. A férjem morózus ember volt, nem lehetett megbeszélni vele, hogy menekülteket viszek haza, de a házban két lakó is adott ki szobát. Egy hónapra kifizettem két szobát, és hazavittem hat fiatalembert. Otthon pedig kész helyzet elé állítottam a férjem, mondtam, hogy itt van ez a hat fiatalembert, nem itt alszanak, de nálunk fognak reggelizni és vacsorázni. Máskor az autómát kérte el az atya, de mondtam, hogy a férjem azt nagyon óvja, mindig tisztogatja, fényesíti, nem merem odaadni, csak úgy, hogy én vezetem. Akkor Kőszegre kellett menekülteket vinni, a Hét vezér forráshoz, mert ott az erdőben át lehetett sétálni Ausztriába. A kirándulólhelyen géppisztolyos, kutyás határőrök járőröztek, a parkolót sorompó zárta, feltűnő lett volna, ha egy teli autó érkezik, de egy üres megy el, ezért Kőszegen egy népes csoport várt minket. Négy-öt autóval érkezünk a forráshoz. Amikor senki nem volt a közelben, az egyik asszony megmutatta, melyik oldalon kell leereszkedni, és a domb alja már Ausztria.

„Én a börtönben csak kaptam” (Fotó: Teknős Miklós)

A keletnémeteknek akkor inukba szállt a bátorságuk, úgy kellett belökdösní őket a bokrok közé. Miután elmentek, akkor meg én ijedtem meg, hogy visszafelé az ellenőrzésnél túl kevesen leszünk, de három ember beült az én autómba is, és simán eljöttünk.

- És a menekültek távozása után?

- Kozma atya egyszer azt mondta, kapunk egy helyiséget a Moszkva téren, ott zsíros kenyeret fogunk osztani a hajléktalan embereknek, ez egy új máltai egység lesz. Vezesd, Margit, mondta. Nagyon izgatott lettem, aznap megnéztem a helyiséget. Nem volt meleg víz, vettem egy villanybojlert, egy kétkedás mosogatótálcát a régi helyett, függönyt, abroszokat, akkor ezt megengedhettem magamnak. Másnap korán vettem tíz kiló félbarna kenyeret és felszeleteltem, mire a többiek érkeztek. Rövid idő alatt nagyon sok hajléktalan ember jött. Nekem sokszor a szívem szakadt meg, amikor arra gondoltam, hogy én a fűtött lakásba megyek haza, ők pedig ki az utcára.

- Meddig vezette a zsíroskenyerezőt?

- A második év után le kellett mondanom róla, mert nem fért bele az időmbe. Akkor már délelőtt-délután jártam a börtönbe, egyre több és több pártfogoltam lett a fogvatartottak között. Az utóbbi húsz évben én csak külföldiekkel foglalkoztam, és amikor áthelyezték őket más intézetekbe, mentem utánuk. Persze egy idő után ott sem csak egy embert látogattam, hanem ott is szerveződött csoport. A végén hét különböző börtönben volt csoportom, minden nap mentem valahová. A közbeeső időben a konzulátusokat jár-

tam, régi újságokat, könyveket gyűjtöttem az adott országból, illetve a konzulokat próbáltam rávenni, hogy jöjjenek el a tárgyalásra, mert akkor érzékelhetően méltányosabb büntetések születnek. Híreket vittem az otthoniakról, csomagot küldtek, ha valakihez látogató jött, kimentem elé a pályaudvarra, elszállásoltam, és kijártam, hogy a messziről érkező vendég ne csak egy órát lehessen beszélő. Képzeld, volt olyan karácsony, amikor tizenegy országból hívtak fel a hozzátartozók, hogy milyen üzenetet adjak át a következő találkozózn.

- Ez azt jelenti, hogy sikeres volt a szolgálata?

- A siker nem biztos, hogy jó szó erre. Arra büszke vagyok, hogy a csoportjaimban megszűnt az ellenségeskedés, a szerb jó barátságot kötött az albánnal, a török jó barátságot kötött a fejelemi tárgyalásaik, türelmesebbek, nyugodtabbak lettek. Én pedig kezdtem megtanulni az igazi alázatot. Olyan sorsokkal találkoztam, amit elmondani nem lehet. A beszélgetések egyre mélyebbek lettek, és bár a csoportjaimba járó férfiak többsége muzulmán volt, előbb-utóbb eljutottunk a jézusi tanításig. Egy szerb fogvatartott személyében keresztfiam is lett, három év után a magánzárkában keresztelte meg őt egy horvát pap. Soha nem felejttem el, hogyan vetette térdre magát az a hatalmas férfi, hogy a keresztséget fogadja. Én a börtönben csak kaptam. Minden ott töltött nappal több lettem. Ezt el kell tudni fogadni. Aki úgy akar bemenni a börtönbe, hogy majd megváltoztatja a fogvatartottak életét, jobb ha el sem kezd. Mert ő ott csak eszköz lehet.

A szépség napja

Méret szerint rendezett csinos kis cipők sorakoznak a Menő Jövő Gyermekközpont udvarán. A válogatásban két hölgy segítkezik, akik időről-időre benéznek a nyitott ajtón, hogy a bent kiválasztott ruhákhoz tudjanak hozzáillő lábbelit ajánlani. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat pécsi létesítményében szépségnapot tartanak, amelyen az iskolakezdésre készítik fel az anyukákat és a gyermekeket.

– Kaptunk egy iskolatáskát és két-három váltás szép ruhát a gyerekeknek foglalja össze a szépségnap élményeit egy három gyermekes anyuka. – Ez több mint harmincezer forintot jelent a családunknak. Emellett nagyon élveztek a sok játékot, és nekem is nagyon jól esett, hogy kikapcsolódhattam a fodrászok keze alatt. Évente talán egyszer-kétszer van lehetőségem eljutni fodrászhoz.

Az egésznapos rendhagyó adományozásra a családok Pécs négy olyan városrészéből érkeztek, ahol a Magyar Máltai Szeretetszolgálat működteti szociális programját, a Jelenlét Programot. A Hősök terei integrációs programból, Pécs-Somogyból, Györgytelepről és Pécsbányáról jöttek gyerekek, felnőttek, de érkezett vidékről – Kistótfaluról – is egy édesanya a lányával.

– Tavasszal rendeztük az első ilyen szépségnapunkat, akkor még egy helyiségben voltak a ruhák és a cipők, de mára muszáj volt egy kicsit kitágítani a teret, így most itt az udvaron vannak a cipők, táskák, kiegészítők – mondja ifjabb Csonka Pál régióvezető. – Itt a teles programok munkatársai, szociális munkások, közösségfejlesztők, gyógypedagógusok és a máltai önkéntesek

fogadják a vendégeket, akiket jól ismernek. Már a szervezés is közös munka volt, hónapokkal ezelőtt elkezdtek a családok kiválasztását, a ruhák előkészítését, adományok gyűjtését, és felkértük a külsős segítőket, például a fodrász csapatot.

A szépségnapon a Szeretetszolgálathoz adományként érkező ruhák közül válogathatnak a résztvevők. Márkás nadrágok, blúzok, pólók várják új tulajdonosukat, de vannak alsóneműk és kiegészítők is. Egy osztrák ruházati áruház rendszeresen ad nagy mennyiségű, kiváló minőségű ruhát a régióknak. A ruhákat egy, a Jelenlét programban is részt vevő férfi, becenevén Jónás alakítja, szükség esetén javítja a Hősök terei „Két öltés” varróműhelyünkben – részletezi az egyik máltai szervező, Világos Linda. Az adományt a máltai raktárba érkezett ruhákkal és a kifejezetten erre a napra szánt ajándékokkal egészítik ki: iskolatáskákkal, tolltartókkal, tanszerekkel és játékokkal.

A szépségnap célja, hogy a családoknak legalább egy váltás elegáns ruhát és egy hétköznapi viseletet összeállítsanak, amelyben megjelenhetnek az évnnyitón vagy szülői értekezleten, illetve, amiben a gyerekek iskolába járhatnak. Tanácsokat kaphatnak akár az öltözködésükhöz, akár a hajviseletükhöz, de sokan kérnek javaslatokat ahhoz is, hogy például egy állásinterjúra hogyan készüljenek fel?

Egy szép ruha többet jelent a piaci áránál, mondják a résztvevők. „Magabiztosabbnak érzem magam, ha jól áll a hajam, ha ápolt a körmöm és egy szép ruhában indulok el ügyet intézni vagy munkát keresni.” – nyomatékosítja egy anyuka. Miközben a körmét ápolja egy máltai munkatárs, kislányát éppen a fodrászok veszik körül, és derékig érő haját igazgatják. „Furcsa, hogy most kislányok haját is vágjuk, mert mi férfifodrászok vagyunk. De nagy örömmel jöttünk, mert tudjuk, hogy milyen sokat jelent mind a hölgyeknek, mind a férfiaknak, ha jól áll a hajuk. A szalonban is sokszor látjuk, hogy mennyire meg tud változni egy ember tartása vagy éppen az öltözködése, ha új fazont vágunk neki. Itt is így van. Vágunk, szárítunk és a kollégánő göndöríti a lányok haját, akik ezt nagyon élvezik. Ezért volt érdemes eljönnünk.” – meséli a Pécs Barber Shop egyik fodrásza.

A borbély üzlet teljes személyzettel érkezett a Menő Jövő Gyermekközpontba, hogy megszépítsék a résztvevőket. Csorbics Benjámin, a fodrász szalon tulajdonosa azt mondja, nem is gondolkodtak rajta, hogy elvállalják-e a felkérést, hiszen mindannyian szeretnének segíteni a rászoruló embereken. „Eljövünk, megcsináljuk, és látjuk a mosolyt az arcokon, látjuk, hogy mennyit jelent az embereknek a segítségünk. Mára bezártuk a szalont és mind itt vagyunk. Ha azt a pénzt, amit ma megkerestünk volna bent, odaadtuk volna, lehet, hogy nem okoztunk volna akkora örömet, mint ezzel, hogy szép frizurákat vágunk.”

Ifjabb Csonka Pál szerint ez is fontos küldetése a Máltai Szeretetszolgálathoz. Lehetőséget teremtenek azok számára, akik segíteni szeretnének. „Feladatunk, hogy megszólítsuk őket, és olyan programokat szervezzünk, amelyekbe bekapcsolódhatnak, és a vágyuk, hogy segítsenek, teljesüljön. Önkéntesként érkeztek a szépségnapra a lábbelik közt profin eligazodó hölgyek, Szabadhegy Judit és Szabadhegy Gabriella is, akik a Szuverén Máltai Lovagrend tagjai. Mint mondják, mindenki megtalálja a helyét a máltai munkában, ők most éppen divattanácsadóként. „A baráti körünkben és a máltai dámák között rendeztünk gyűjtést, és azokat a ruhákat, cipőket is elhoztuk.” – részletezi Szabadhegy Judit, és hozzáteszi, a máltai munka legfontosabb része, hogy reményt lehet hozni a reménytelenségbe.

„A hölgyek megdicsérték, hogy jó lett a hajam, úgyhogy már csak ezért is jó, hogy van ez a program.” – viccelődik egy apuka, aki várandós feleségével és három lányával érkezett. „Van két iskolás és egy óvodás gyerekünk, és nem mindegy a pénztárcánknak, hogy most mindegyik kapott két garnitúra ruhát. Örvendeznek az új frizurának is, kifestették a körmüket, nagy élmény ez nekik.”

Farkas Laura festette ki a kislányok körmét, aki egy átlagos hétköznapon munkaerő-piaci koordinátorként dolgozik a Szeretetszolgálathoz. Most körmöt reszel, vág és fest. Az asztalon sorakozó lakkok közt válogatva gyakran ad munkakeresési tanácsokat, de van, hogy egyszerűen csak arra tesz javaslatot, hogy melyik szín és forma áll jól a vendég kezéhez. „Kapszolgatban állók azokkal a cégekkel, ahova például a mai vendégeinket kiközvetítjük, és igyekszem olyan tanácsokat adni, amiket megfogadva a munkaadó nem csak azt fogja látni, hogy ápolt a keze, hanem, hogy oda tud figyelni a részletekre is. De persze a lényeg itt az asztalnál, hogy kikapcsolódjanak, hiszen ők a mindennapokban nem ülnek le öt percre kilakozni a körmüket, szalonban pedig szerintem még senki nem volt.”

Eleinte visszafogottan válogatnak a ruhák között a családok, de néhány perc elteltével lelkesen próbálják a nadrágokat és blúzokat, melyeket a segítőik aján-

lanak számukra. „Van, akinek a cipője már annyira rossz állapotban volt, hogy egyből le is cserélte az itt kapott új szandálra.” – meséli Fehér Angéla. A pécsi Jelenlét Program vezetője szerint a családok kiválasztása nagy feladat volt, hiszen amellet, hogy figyelembe vették a rászorultságot, azt is szem előtt kellett tartaniuk, hogy a fodrászok hány embert tudnak megszépíteni néhány óra alatt. A szépségnapon közel nyolcvan ember vett részt, többségében cigány családok érkeztek. Többen meglepődtek, mikor az egyik fodrász lovári nyelven kérdezte tőlük, milyen haját szeretnének. „Félig én is roma vagyok, úgyhogy nemcsak beszélni tudtok a nyelvükön, de érzem is őket, és ezért annak ellenére, hogy én negyvenéves vagyok, az itteni vendégeim pedig kisgyerekek, néhány perc alatt egymásra tudunk hangolódni. Volt olyan kisfiú, aki megijedt tőlünk, mert még soha nem volt fodrásznál, pedig már nem óvodás.” A fodrász nem üres kézzel érkezett a szépségnapra, ikerlányai ruháiból és cipőiből két nagy zsákkal hozott ajándékba a gyerekeknek, amit kiegészített két cipős doboznyi színes ceruzával.

A rendhagyó adományozást a jövőben is évente kétszer, tavasszal és ősszel rendezi meg Pécssett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-Dunántúli Régióközpontja.

Szabadhegy Judit és a gyerekek lelkesen válogatnak (Fotók: Kovács Bence)

Hat új idősoththon

A kormány döntése nyomán hat bentlakásos idősoththont vett át az államtól július 1-jén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Az intézményekben csaknem ötszáz idős ember él, róluk ezentúl a máltai szervezet gondoskodik.

Három megyében hat intézményt adott át a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a Magyar Máltai Szeretetszolgálathoz. Az idősoththonokkal jelentősen megnőtt a máltai szervezet intézményeiben ellátott emberek száma. A Szeretetszolgálat valamennyi lakóval új megállapodást kötött, és átvette az intézményekben dolgozó alkalmazottakat is.

A Szeretetszolgálat megtartja az eddigi jó gyakorlatokat, megőrzi és tovább viszi az intézmények több évtizedes módszertani és szakmai tapasztalatait. A karitatív szervezet a korábban megszokott ellátással gondoskodik az intézményekben élő idősekről, ahol szükséges, az feltételek javításával növeli a szolgáltatások színvonalát.

A következő időszakban a máltai intézményeket jellemző keresztény segítő szemlélet megjelenésével nagyobb figyelem jut a léleknek is. A lakók és a dolgozók számára ez semmilyen kötelezettséggel nem jár, de új lehetőségeket nyit mindenkinek, aki például hitéleti eseményekbe szeretne bekapcsolódni.

A Máltai Szeretetszolgálat új intézményei a következők:

Gondviselés Háza Aranytölgy
Időskorúak Otthona (Zalakomár)

Gondviselés Háza Sárga Rózsa
Időskorúak Otthona (Sármellék)

Gondviselés Háza Kastélypark
Időskorúak Otthona (Görcsöny)

Gondviselés Háza Harmónia
Időskorúak Otthona (Görcsöny, Keresztspuszta)

Gondviselés Háza Zöld Fenyő
Időskorúak Otthona (Esztergom)

Gondviselés Háza Esthajnal
Időskorúak Otthona (Pilismarót)

A Koronázó Palást elhelyezése a Királyi Várban

Rieger Tibor Koronázási Palást szobrát húsvéthétfőn avatták fel a budai Várban. Az ünnepségen az alkotó egykori diáktársaként Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke is beszédet mondott, az alábbiakban az ő szavait idézzük.

2013. február 9-én Rómában, a Máltai Rend 900. születése napján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kitüntető elismeréseként köszönhettem XVI. Benedek pápát a Szent Péter Bazilikában. Egy üzenetet bízott rám, amely így hangzik: „Vigyázzanak Szent István örökségére, aki Isten előtt vállalt felelősséget nemzetéért.” Ezen a mai ünnepségen, amikor Rieger Tibor szobrászművész alkotását, a Koronázó Palástot elhelyezzük a várbeli Mária Magdolna Romtemplomban, a Szent Istvánra utaló alkotás felszólít a szentistváni örökség számbavételére.

Nézzük meg ennek a kolosszális embernek belső világát és próbáljuk kiku-

tatni lelkének gyökereit, amiből ez a történelmi élet kisarjadt, és a magyarságnak egy ezredévre – talán mindörökre – erőt és kegyelmet tartalékol.

Nicolaus Cusanus, a jeles XV. századi tudós bíboros mondja szellemesen: Deus coniunctio oppositorum. Isten az ellentétek egybefogója: Nagy és kicsiny, erős és gyöngy, egyszerű és teljes, igazságos és megengedő.

Az életszentség az Istenhez való közelségben, az isteni élet megközelítésében áll. Ez azt jelenti, hogy az Isten megközelítő ember is átveszi Isten ellentéteket átfogó életét. S minél jobban megközelíti, annál inkább eltűnnek ezek az ellentmondások a Szent életében.

Szent István nagy alakja is ellentmondásosan jelenik meg előttünk. A Koronázó Palástba szőtt kegyes arc mellett feltűnik a Koppányt felnégyelő kérlelhetetlenség, a századaink sötétjén átsugárzó „tündöklő csillag”-ot mély éjszakába vonja Vazul megvakíttatása, az áldó Szent Jobb körül keringő esdekléseket megdermeszti a tyúklopásért levágott kezű emberek jajgatása.

Szent István első és legalapvetőbb vonása a hit. Hit az Istenben! Arra a krisztusi útra áll rá, amit az Evangélium követel. „Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” – kérdezte tőle is az Úr. Ő felelt, és úgy tett, mint a gyöngykereső, aki mindenét eladta az egyért. Szenvedéllyel, boldogan teszi ezt, olyan lelkesültségben, hogy kész mindenkivel szembeszállni, még övéivel is, szembeszállni bárkivel, aki útjában áll. „Uramnak, Krisztus Jézusnak fölséges ismeretéhez mérten mindent akadálynak tartok.”

Legendák beszélnek Szent István éjszakai imádkozásairól, beszélnek álruháiban, koldusként való megaláztatásairól. Ezek szerint, szó szerint értette és értelmezte az Evangéliumot. Magában nem a királyt tekintette, hanem a megváltásra szoruló embert, akit a közösségi szolgálatok sem mentenek föl az Istennek adandó tartozások alól.

Csodálatos volt Szent István érzéke hitének tisztasága tekintetében. Alapvető hittani fogalom: A hit hallásból ered! Különbséget tudott tenni hírnök híre között. A hit hírnökeiről nem sok jót árult el az

akkori világ. Anyja révén a keleti kereszténységről, apja révén a kétlaki kereszténységről, a térítő Pilgrim püspök révén a német politikába fogott kereszténységről kapott benyomást. A pápai udvarból, s annak mélypontjaiból is érkeztek hírek. Mindez elég lehetett volna a pogányságból való megmaradáshoz, egy sajátosan értelmezett kereszténységhez. Mindezek között és fölött volt érzéke a kereszténység belső erőiből megújuló vallásosságot megragadni. A clunyi mozgalom embeireinek útmutatásait elfogadva, egyedül Istenre épített.

A hit belső élményének mindig van olyan kísértése, hogy belső fényeinek rabjává esik. Ez a misztikum erős sodrású, s elválaszthat a való életől. Lássuk, Szent István miként állt helyt ebben a kísértésben?

Szent István értékelte a monostorok imás csendjét, mégis sorban szólítja ki belőlük egyházának első püspökeit. Abban a korban nosztalgikus sóvárgás ébredt a Szentföld látása iránt. Szent István ezt értékelte, a zarándokokat örömmel fogadta és támogatta. Élelmet, kísértet adott nekik. Jeruzsálemben, Konstantinápolyban, Rómában zarándokházakat létesített és tartott fenn, de a Szentföldre igyekvő Szent Gellértet meggyőzte arról, hogy itt kell neki Jézus nyomdokain járni, s ezt

a földet kell szentfölddé tenni. Milyen mélyreható lelkiület ez. A belső élmény felé irányítja a figyelmet.

A hit belső élményén felül átértézte királyi mivoltát. Az akkori felfogás szerint, a király Isten képviselője. Neki tehát a közhőra kell gondolnia, aminek színe előtt a magánérdek hátraszorul.

Ezért gyakoroltak az uralkodók szinte korlátlan hatalmat alattvalóik fölött. A békés munkát demoralizáló tolvajlások ellen ezért hozott drákói szigorú törvényeket Szent István.

Szent István azt is felelősen átérzi, hogy Isten nem hiába teremtett különböző nemzeteket. Minden nemzetnek megadta egyéniségét, de azt nem akarja, hogy elkülönülten magukba zárkozzanak.

Érdemes megfigyelni Szent István magatartását ezen a téren is. Idegeneknek megnyitotta kapuit, vendégelte őket, ha a szellemvértetében jöttek, de kardot emelt, ha a hatalom igényével jöttek.

A német és bizánci nagyhatalmak igézete alól is ki tudta vonni magát, noha ezek a kereszténység köntöskében jöttek.

Karizmatikus elhivatottsága nem mos-ta el benne a közönséges ember tudatát. Ha a királyi hatalom és fény ki is emelte a mindennapi emberek sorából, és magasra helyezte, Ő maga gondoskodott arról, hogy el ne feledje „az ember” voltot.

A legendák Irgalmas szamaritánusként ábrázolják, amint a betegek és elesettek sebeit mosogatja, a koldusoknak kezét csókolgatja.

Akinek hivatása emberek fölött állni és embersorsokat irányítani, annak tanúságot kellett tenni embertiszteletéről, ember-szeretetről, irgalomról.

Ebben teljesedett ki Szent István kereszténysége.

Szent István nem kerülhette el az emberi sors tragikus betetőzését sem. Szent Imre halála, mint apai gyász, az örökös elvesztése miatt, mint királyi gyász, a folytatás kérdéses volta, mint történelmi gyász borult lelkére. Istennel perbe szállhatott volna, Akiért vállalt mindent. Ebből a sötét háttérből bomlik ki Szent István gyermeki lelkiülete Isten iránt: Koronáját és országát az Istenanyára bízta. Ezzel teszi fel a koronát élete művére. Olyan gyermeki a hite, mint élete kezdetén volt, s kiteljesült életkorában is gyermekként állt Isten elé.

Napóleon kérdésére: Mit tegyen a magyarokkal? Talleyrand válaszolt: Felség, ez a nép mindig felnézett a nagyjaira és büszkék múltjukra. Vedd el a múltjukat és azt teszed velük, amit akarsz.

Múltunkat nem adjuk, jelenünket a múltunkba gyökereztetjük, a jövőnk a szentistváni örökség szellemében formáljuk!

Szent István a Képes Krónikában

Az államalapító lovasszobra a Budai Várban

Újra épül az atyha-i ház

Közösségi adományozásból állítják helyre Atyha község templomát, amelynek szinte csak a falai maradtak meg egy villámcsapást követő tűz után. Kozma Imre atya és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat felhívására magánszemélyek, egyházi közösségek, vállalkozások és önkormányzatok járultak hozzá a templom újjáépítéséhez, a felajánlásokat pedig a Szeretetszolgálat juttatta el az erdélyi településre.

(Fotó: Lőrincz Norbert)